

O Volapükaf lens Löfik !

Bal pükas bevünetik fa hiel Arturo Alfandari panemon : NEO. Pük at binon fom balugikum Sperantapüka ma lautan, ab i memon Volapüki kodü brefükam fomas okik. Söl Alfandari äsegivom moni mödik ad sevädükön oni valikanes nen benosek mödik. Ma nol obik, dabiron adelo ni muf ni gased tefü pük at.

Bü tim anik älogob su bukaboed obik gramati kobü vödem ela NEO, keli älegivom obe flen Fransänik, ed äprimob ad reidön oni. Ekö bagaf se buk at datü 1961 :

<Sekü daglof kosäda e sekü rajans konömik, kulivik e töriks bevü nets valik vola, säkäd püka bevünetik evedon veütikum, ka büo. Tefon grupis bolitik, literatavik, nolavik e tedikis, e nek fütüuratimo okanon sänitedälön tefü din at. Kanoy siön, nen mög pöla, das yels teldeg u kildegds okömöl otemunons nüdugi calöfik püka bevünetik >

Sis tim et, yels kildegzül epasetikons. Söl Alfandari äbinom profetan dobik, bi pük bevünetik nonik penüdugon. Pük gretikün pükas somik, sevabo : Sperantapük enepluikon ünü yels lätik teldeg: püks somik votik binons püliks.

Mens buitkons pükis netik ad kosädön ko od, pato Linglänapüki, kel atimo binon pük bevünetik jenöfik, e kel pagebon da vol lölik fa balions menas. I Spanyänapük glofon ai, e Fransänapük, kel ün yels pasetik pagebon da vol lölik, binon nog pük nämik.

Leigodü püks ya pemäniotöls, Volapük no dabiron. Kikodo seko lärnöy-li oni ? Kodis kinik ugivols-li ?

Valikosi Gudikün Oles ed Olikanes

sedom

Ralph

LÄRNOD KILDEGBALID - VISIT ZIFA : MÉXICO

If no labol delis mödikum ka anikis ad lifädön in zif : <México>, no olaböl timi ad logön mödikosi, ab alo okanol logön logöfotis neglömövik. If binoböv ol, primoböv ad spatön da süts e laels. Balido goloböv ad logön eli <Zócalo> : nolüdü piad at logoy eli <Gran Catedral> (= Leglügen gretik); lofüdo eli <Palacio Nacional> (= Ledomi netik); sulüdo eli <ex-Palacio Municipal> (= lāx-ledomi komotik) e bumotis kolunānik anik e vesüdo domakopādis kil bumotas kolunānik, bevü kels eli <Monte de Piedad> (= Prünöpi).

If golol da el <Paseo de la Reforma> (= Spataveg lonemarevida), ologolöv magotis magifik pelöödöl stimü <Cristóbal Colón>; lampör lätik laztekanas : <Cuauhtemoc> e mebamali liväta. Ogolol da el <Bosque de Chapultepec> (= Fot ela <Chapultepec>), in kel famüls muadons okis tü sudels u zäladels.

Tü sudels gödo päräds pajenükons fa els <charros> (= monitans Mäxikānik patedik) su jevods jönik oksik.

LÄRNOD KILDEGTELID - DALOGAM LÄTIK IN <MÉXICO>

Adel binon del lätik, keli olifädob in zif : <México>. Lio ogebol - li düpis lätik at ? Benö ! If ob binoböv ol, kotenoböv ad spatön da laels, kelis bo no evisitob, e sukön pladi ad seidön obi e ad lelogön eli <Ixtaccihuatl> ed eli <Popocatepetl>. Eplitosöv - li obi ad visitön topis vönik jenavik ? Tāno kanol golön ad logön eli <Árbol de la Noche Triste> (= Bimi neita lügen), dö kel cedoy, das is plad ebinon, kö el <Hernán Cortés> : konkeran, edrenom posä isufom perädi.

Kiöpo tops binons - li, kö bumādafailots toltekanas dabinons ? Sam süperik bumava toltekanas binon piramid ela <Tenayuca>, ed i piramid ela <Cuicuilco>. Träms dabinons, kels vegons stedöfo lü tops at, ab täv me loatatood binon plitikum e vifikum. Cedol - li, das tim saidik dabinon ad visitön topis valik et ? Ba no. Vegam isio lü piramids, leigoäsä lü <Xochimilco>, flagon timi mödik. Ba ozesüdos ad välön te bali topas et. Topi kinik konsäilölöv - li obe ad visitön ? Binos fikulik ad sludön. Ek labon plidi (u: klieni) lönik oka.

II:12:2000

LÖF E TELEGRAM (DIL MÄLID) FA HOLGER DRACHMANN

Fino motōf äjenon.

No binon kovenik, pato no balidna. Vom liedof kōsōmo tu vemo; ab man i labom fiedī oka demū livūp pemitōl oma, kel dasleitōn ladi plu ka luvoks dasleitōns lilis.

Ab lif binon fef gretik; mebobs atosī pötū motōf e pötū dead.

Motōf äjenon is nevifiko ab ye läbiko. E ven taked patik at ivedon in cem, taked at, keli men nonik okanon glōmōn, <Anton> ägolom ini slipacem, e ven äkienom nai bed, e ko devod äkidom nami vietik e sleniki, tāno mot yunik äflekōm logodi paelik oka lū om, e ko vōg takedik äleblamof omi.

Nogna äpedom nami ofa, ägolom ini sālun, kiōp äseitom oki su sōf ed ämūrom :

„Binob ye so läbik !”

Valikos äblibos beno. Jimatan malädik älōstanof se bed ed äseadof lestiliko in stuī gretik. Ab alna, ven pulil ädrenom, äteḡof lilis oka yufū nams ed äpidof oki.

- Benō; mots yunik obas binofs nevafibiks. E kin binon - li kod ?

- Tim, tim, tim.

Ed onejafobs - li demū atos pianodis, tiedavati e kulivastidis ?

No.

Fino lād <Anton> äbinof saunik dōnu. Tāno pulil ävedom malädik. Äbinos zesūdik, das äbinom fibik; cilils valik binons fibiks, kludo id om äbinom fibik. Balido sūḡ de mot, ab äkanof no sufōn atosī, tāno sūḡ me miligaflad. Poso äblufoy miligamoti, kel ätifof, e tāno miligamoti, kel äludrinof, e poso miligamoti, kel no äkanof sūḡōn pulili. Fino äḡeboy fladi dōnu, e stomag pulila äbinon in stad lefulik nemōgik.

Stomag malädik cilila frādon moni mōdikum, ka man nepematōl okanom niludōn. <Anton> älabom ai moni nonik, ab älabom pulili oka, e leno ävipom perōn omi.

II:13:2000

<Anton> ägoiom lü sanan aideliko. Sufäd sanana äsufom blufodi; ägespikom söle <Anton> ai so: „Läds olik no mutofs kudön so vemo ! Pulil binom saunik e nämik; nat okälon nati ! ”

<Anton> älabom nu debi so gretik, das no änolom lio dunön.

E kilidna läb änokon su yan käptena <Anton>.

Nafalaban ävilom spikön ko om. Telegram nulik ikömon. Naf pidästuron ed äseaton nilü joI de <Farid>. Käpten <Nielsen> ibinom neläbik. Nafalaban nu älofom söle <Anton> cäli as käpten.

<Anton> ägekömom lü lom lönik; atna äbinom vutik demü leläb. Lümot isegolof; änuinom jimatane okik jenoti läbik e sludi oka. Trök omik äsötom papäkön !

Äjedof oki drenöl love klädöm:

„Lio kanol - li motävön, lio kanol - li lüvön omi ? Logolös, labom logodi so keliedik ! No, binos verätik, kelosi mot ai sagof ! ”

Äseitom narni oka sui jot ofik.

„<Bolette> ! ” äsagom. „Kredob, das mot olik edunof vemo negitiko is in lom; esumof ladi ola obe, e ti esumof dillli lada obik dämü ol. Kanob ti sagön : Gode dani - ibä nu kanob dunön äs man siämöfik. Pulili us löfob levemo; löfob omi plu ka ol, mot omik, löfol omi. Ab binos ebo demü om, das dunob nu. Ponosükobs, if no odunob nu; nolol atosi, ab binol cil e pardob oli. Nu tävob ko potavab e pos düps tel okanob binön in <Frerup>, klöp lezug stebon. If ojenos, das pulil ovedom - la vemo malädik, kanol telegrafön. Sagolös täno, das sötob kömön, ed okömob. Nolol, das tefos läbi obas. No nogna vilob sagön, das deb obsik binon legretik. Binolös stanälik; kredob, das obinob läbik e - no espikob neverätiko. Kidolös obi ed adyö ! ”

Täno äblegom oki love pulil, kel äluvokom demü stomägadols.

Lips fata äsagons vödis anik sone; e poso fat ämogolom.

Pos tim nemödik, vom konsulana äkömof ed älogof jimatani yunik, kel äseatof drenöl su söf.

Ven tep kolkömon meli, binos dramat jeikik, ab ye jönik. Ven lümot zunik sigifof tepi senas okik love mel lada, i binos dramat jeikik, ab no so jönik.

(Fövat ün mul okömöl)

II:14:200

PLIN SMALIK FA ANTOINE DE SAINT-EXUPÈRY IV

So ilárnob dini telid mu veütiki : sevabo, das planet omik rigao ábinon tóbo gretikum, ka dom ! Atos no ákanos stunúkôn obi vemo. Ásevob gudiko, das etflanü planetas gretik as Tal, Yupitâr , Mard, Venud, keles egivoy nemis, dabínons tums votikas, kels binons semikna so smaliks, das laboy fikuli módik ad logôn onis me teleskop. Ven stelavan túvom bali onas, givom one pla nem nûmi. Samo, nemom oni : <planetûli 3251>.

Kodis fefik labob ad kredôn, das planet kiôpao ikômom plin smalik ábinon planetûl B.612. Planetûl at pálogon te balidnaedo me teleskop ûn yel 1909 fa stelavan Türkânik.

Ûn tim et idunom jonetúkami gretik túva okik in Kongred Bevûnetik Stelava. Ab nek no ikredon omi kodû klots omik. Daûlans binons so.

Lábiko pro benorepût planetûla B.612, diktoran Türkânik ábligádóm pôpi okik, dis deadapônod, ad lenúkôn klotis Yuropik. Stelavan ádunom dônu jonetúkami ûn yel 1920 in klotem mu klotugik. E naedû at, alans ábinons ceda omik.

If ekonob oles notetis at tefû planetûl B.612, ed if ekonfidob oles nûmi onik, binos kodû daûlans. Daûlans plidons numatis. Ven spikols ones dô flen nulik, neai sákons olis dô binálíkos. Neai ságons oles : <Lio binon - li ton vòga omik ? Kions binons - li plets, kelis búocedom ? Konletom - li pabis ?> Sákons oles : <Yelis liomódotik labom - li ? Blods liomódotik labom - li ? Vetoti liomódotik labom - li ? Moni liomódotik gaenom fat omik ?> Tâno ons te cedons sevôn osi. If sagols daûlanes : <Elogob domi jónik bakastenas redúlik, ko gerums in fenáts e pijuns su nuf . . . > no plôpons ad magálôn domi at. Mutoy sagôn ones : <Elogob domi vóládû mil franas>. Tâno vokádons : <Kioplítulik binon !>

Leigo, if sagols ones : <Blóf, das plin smalik edabinom binon, das ábinom dafredúkól, das ásmílom, e das ávílom jipi. Ven víloy labôn jipi, blóf binon, das dabínoy>, ojástons me jots ed otráitons olis ás cil ! Ab if sagols ones : <Planet, kiôpao ákômom, binon planetûl B.612>, tâno osúadúkons, ed olúvons olis takediko ko sáks okas. Binons ás atos. No mutoy hetádôn onis. Cíls mutons binôn mu sufádíks kol daûlans.

II:15:2000

Ab fūmiko, obs, kels suemobs lifi, fopulūkobs numis ! Uplidobōv ad primōn konoti at ās mār. Uplidobōv ad sagōn :

„Ūn tim vōnik ābīnos plīn smalik, kel ālōdom su planet tōbo gretikum, ka om it, e kel āneodom flēni . . .” Pro utans, kels suemons lifi, atos ujinsoṽ mōdo verātikum.

Bi no plidob, das reidoy buki obik nensüeniko. Senob liedî somôdik ad konôn memis at. Ya epasetikons yels mât sis flen obik emogolom ko jip oma. If steifûlob is ad bepenôn osi, binos adas no oglômob osi.

Binos lūgikos ad glōmōn fleni. Valikans no elabons fleni. E kanob vedōn ās daūlans, kels te nitedājons dō numats.

Seko eremob fladi kolas e stibis. Binos fikulik ad geprimon dāsinami tō baldot obik, ven neai edunoy blufamis votik, ka utosi bōadasneka fārmik ed utosi bōadasneka maifik baldotu yels māl! Oblufob fūmiko ad dunōn pōtrātis mōgo sūmikūnis. Ab no fūmob ad plōpōn.

Dásin bal binon gudik, e dásin votik no plu sūmon. I cūtib obi boso tefū koapil. Is plin smalik binom tu gretik. Us binom tu smalik. I zogob tefū kōl klota omik. Tāno senidob altefo, gudiko asā badiko. Fino opōlob tefū patāds semik veūtikum. Ab zesūdōs ad pardōn obe osi. Flen obik neai āgivom plānis. Ba ācedom, das āsūmob omi it. Ab liedo no sevob logōn jipis da bogs. Binob ba bosilo ās daūlans. Ya ebaldikob.

VĀDS SAPIK

Utan, kel givon ad getōn, givon nosi.

Rat binon pōfik, kel sevon hogi te bali.

Reidōn e no suemōn binos plaudōn e no sovōn.

Sev oka it ebinon ai stab gudikün tugas valik.

Utan, kel labon nosi no dredon tīfanis.

II:16:2000

PROMETHEUS

Fa Johann Wolfgang Goethe

Tegolöd süli ola, o <Zeus>,
me lefogafogül
ed okskilükölöd - äs pul.
kel säkapom tilis -
me kvärabims e belasömits
Too mutol tali oba
leadön stanön pro ob.
e ludomi obik, keli no äbumol.
e furnodi obik
pro glut kela
beglötöl obi.

Nolob nosi põfikün
dis sol ka ols. o gods !
Yamiko nulüdols
me sakrifotatrips
e plekaväp
mayedi olsik,
e defädolsöv, üf
cils e lubegans no binonsöv
fopans spelik.

Ven nog cil äbinob,
ed äsevob ni plödio ni ninio,
tän äflekob logi obik pepölavegöl
lū sol, äsva binonöv love at
lil leilöl ploni obik,
lad äs obikos,
miseröl dranäbi.

Kin äyufon obe
ta viläd elas <Titan>.
Kin äsavon obi demü dead.
demü slaf ?
No eledunol ito - li

o lad glutöl saludiko ?
Ed äglutol yuno, gudo.
pecütölo. Savadani
slipölane us löpo ?

Oli stimob - la ? Pro kis ?
Föro äsofukol - li
dolis pafledölana ?
Föro drenis ästilükol - li
pädrädälükölana ?
No äsmiton - li obi ad man
tim valanämädik
e fät laidüplik,
söls oba ed olikis ?

Äcedol - li ba,
das sötoböv lifi hetön.
fugön ini däsärts,
bi no ämadikons
floradrims valik ?

Is seadob, menis fomob
ma mag obik,
tributi, kel leigonös obe,
ad liedön, drenön.
juitön e fredön,
e no stümön oli,
äs ob !

✻ ✻ ✻ ✻ ✻ ✻ ✻ ✻

(Fa Hermann Philipps
petradutöl)

✻ ✻ ✻ ✻ ✻ ✻ ✻ ✻